

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Uhlířové a soudkyň JUDr. Lenky Broučkové a JUDr. Lenky Grollové ve věci

žalobce: **Z. J.**, narozený dne ...
bytem ..., ...
zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Řehořem
sídlem Hut'ská 1383, 272 01 Kladno

proti
žalovanému: **L. F.**, narozený dne ...
bytem ..., ...
zastoupený advokátkou Mgr. Evou Veltrubskou
sídlem Pekařská 658, 272 01 Kladno

o zaplacení 10 500 Kč s příslušenstvím, **o odvolání žalobce** proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 46 Cm 20/2018-80 ze dne 13. září 2019

takto:

- I. Rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 46 Cm 20/2018-80 ze dne 13. září 2019 se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 4 188 Kč k rukám zástupkyně žalovaného do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Praze jako soud prvního stupně (dále též soud) výše uvedeným rozsudkem zamítl žalobu a uložil žalobci povinnost nahradit žalovanému náklady řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že žalobce se domáhal na žalovaném zaplacení předmětné částky s tím, že účastníci byli rovnodílnými společníky a jednateli obchodní korporace 1. DiS Praha s.r.o. (dále též společnost).

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Zelenková.

V roce 2015 byly jejich obchodní podíly úplatně převedeny na M. B., že v čestném prohlášení účastníci, jako převodci, uvedli, že společnost nemá dluhy, úvěry ani jiné závazky, přestože oba věděli, že společnosti byla příkazem České inspekce životního prostředí oblastního inspektorátu Praha (dále jen „ČIŽP“) ze dne 7. 8. 2015 uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a související náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč, že žalobce byl v této souvislosti v trestním řízení odsouzen, podle odsuzujícího rozhodnutí nahradil poškozenému nabyvateli škodu v plné výši 21 000 Kč a vzhledem k tomu, že tato škoda vznikla jednáním obou účastníků, kteří jakožto jednatele měli povědomí o hospodaření společnosti, musí být povinnost k náhradě škody solidární a žalobce má za žalovaným regresní nárok ve výši poloviny uhrazené škody. Žalovaný uvedl, že byl společníkem společnosti, o vzniku závazku nevěděl, že získal obchodní podíl na základě toho, že měl pohledávku za žalobcem, který mu nabídl, že mu 50% obchodní podíl převede s tím, že na vedení společnosti nebude mít žádný vliv, že žalovaný požadoval předložení účetnictví, účetní mu však žádné doklady nedala, že čestné prohlášení si nechal sám žalovaný na svou žádost žalobcem vyhotovit, neboť mu nevěřil a na základě žádosti žalovaného si nechal vystavit toto prohlášení i M. B., že ze společnosti vystoupil proto, že žalobce bez vědomí žalovaného uzavíral obchody, že závazek vznikl ze samostatného jednání žalobce. Soud uvedl, že zjistil, že účastníci převedli dne 21. 12. 2015 úplatně své obchodní podíly ve společnosti na nabyvatele M. B. Konstatoval, že mezi účastníky bylo sporné, za jakých okolností bylo čestné prohlášení vystaveno a zda žalovaný věděl, že společnost má nějaké závazky. Pokud žalobce tvrdil, že oba účastníci v čestném prohlášení stvrdili neexistenci dluhů společnosti a měli o hospodaření společnosti povědomí, toto tvrzení opíral především o odůvodnění trestního rozsudku, dle něhož svědek B. vypověděl, že o neexistenci dluhů společnosti jej ujistili oba účastníci. Pokud žalovaný uváděl, že čestné prohlášení si nechal na svou žádost žalobcem vystavit a v návaznosti na tuto žádost žalovaného si nechal stejné prohlášení vystavit i nabyvatel B., žalovaný k prokázání svých tvrzení navrhoval výslech svědka B. v tomto řízení, aby si soud učinil sám závěry z jeho výpovědi.

2. Soud konstatoval, že je v souladu s § 135 odst. 1 o. s. ř. v občanském soudním řízení vázán rozhodnutím trestního soudu o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal. Soud tedy v občanskoprávním řízení vychází z rozhodnutí, kterým byl žalobce shledán vinným a odsouzen za přečin podvodu spočívající v tom, že úmyslně v rámci úplatného převodu obchodních podílů společnosti utvrdil nabyvatele B., že společnost nemá žádné dluhy a vystavil mu o této skutečnosti čestné prohlášení, odůvodnění takového rozhodnutí však pro soud závazné není. Z výpovědi svědka B. vyslechnutého v projednávané věci má soud za prokázané, že čestné prohlášení žalobce vystavil na žádost žalovaného, který neměl o hospodaření společnosti a případných dlužích společnosti přehled a s ohledem na to i svědek požádal žalobce o vystavení téhož prohlášení. Z čestného prohlášení soud zjistil, že toto vystavil žalobce, a nikoli oba účastníci, jak žalobce tvrdil. Ze svědecké výpovědi rovněž vyplývá, že společnost vedl a řídil žalobce a žalovaný se situací společnosti obeznámen nebyl. O pravdivosti této výpovědi soud neměl pochyb, neboť svědek vypovídal spontánně a jeho z výpovědi učiněných v trestním řízení vyplývá, že tyto skutečnosti líčil shodně. Pouze u hlavního líčení uváděl, že jej o bezdlužnosti společnosti utvrzovali oba, v přípravném líčení a v projednávané věci však konstantně vypovídal v tom směru, že žalovaný neměl o hospodaření přehled, proto si sám prohlášení od žalobce vyžádal.
3. Soud konstatoval, že bylo zjištěno, že žalobce byl odsouzen za protiprávní jednání, když v úmyslu obohatit se uvedl nepravdivou informaci ohledně dluhů společnosti, jejichž existence mu musela být známa, přičemž bylo zjištěno, že žalobce vědomě uvedl nepravdivou informaci, aby svého záměru, tj. převodu obchodního podílu ve společnosti, dosáhl, neboť si musel být vědom, že v případě, že by sdělil nabyvateli, že společnost má dluh či dluhy, převod obchodního podílu by mohl být buďto zmařen, anebo by jeho cena byla nižší.
4. Soud uzavřel, že pokud za těchto okolností žalobce požaduje plnění po žalovaném z titulu náhrady škody jako po třetí osobě, který neporušil žádnou zákonem stanovenou povinnost a nemůže tak být stíhán povinností škodu nahradit a bylo-li v řízení prokázáno, že o existenci předmětného dluhu

ne měl žalovaný povědomí, je třeba tento požadavek žalobce kvalifikovat jako v rozporu s dobrými mravy a též v rozporu s další zásadou, podle níž nikdo nesmí mít prospěch z toho, že sám porušuje právo.

5. Soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji v celém rozsahu zamítl.
6. Proti uvedenému rozsudku se žalobce odvolal. Uvedl zejména, že odůvodnění rozsudku je ve vzájemném rozporu, kdy za klíčový důkaz o neexistenci povědomí žalovaného o předmětném dluhu soud vzal výpověď svědka B., který měl prokázat, že žalovaný neměl o hospodaření společnosti a případných dlužích společnosti přehled, přičemž tato výpověď měla být zásadně shodná s jeho výpovědí u hlavního líčení. Svědek B. však ve své svědecké výpovědi u hlavního líčení uvedl, že se při převodu obchodních podílů u notářky výslovně dotazoval účastníků, zdali má společnost nějaké závazky a oba mu tvrdili, že ne, takže výpovědi svědka u hlavního líčení a u jednání před soudem ve shora uvedené věci se zásadně rozcházejí. Soud měl proto hodnotit důvěryhodnost svědka a jeho výpověď v předmětné věci u soudu, kdy sám uvedl, že se se žalovaným dosud vídá, jsou zjevně přáteli, a nelze tedy vyloučit jeho motivaci k tendenční výpovědi v této věci. Žalovaný tak procesní obranu ohledně tvrzení, že o bezdlužnosti společnosti byl svědek ujišťován pouze žalobcem, důkazně neunesl. Soud nezohlednil, že svědek B. byl v době převodu podílů ujišťován o bezdlužnosti společnosti, jak ze strany žalobce, tak ze strany žalovaného. Uvedl, že žalovaný, jako druhý společník a jednatel, měl či mohl mít v době převodu podílu povědomí o existenci a dluhu a byl tak odpovědný za případnou škodu, přičemž se jedná o solidární povinnost. Uvedl též, že i v případě, že by žalovaný o dluhu nevěděl a svědka o neexistenci dluhů neujišťoval, pak o dluhu s ohledem na péči řádného hospodáře vědět mohl a měl a za dluh odpovídá jako společník a jednatel společnosti. Konstatoval, že pokud je tvrzení žalovaného o tom, že nevěděl o dlužích společnosti, pravdivé, jednal žalovaný v rozporu s péčí řádného hospodáře, neboť mu nic nebránilo seznámit se se stavem hospodaření společnosti a jestliže žalovaný nejednal s péčí řádného hospodáře a o společnost a její chod nejevili zájem, jednal tak protiprávně a jestliže dále žalovaný svůj podíl na společnosti převáděl, pak při převodu nemohl všechna prohlášení o bezdlužnosti společnosti ponechat na druhém společníkovi a jednatele, soud proto mohl aplikovat zásadu civilního práva, podle níž nikdo nesmí mít prospěch z toho, že sám porušuje právo. Obrana žalovaného, založená na porušování zákonných ustanovení na ochranu společnosti, tak nemůže požívat právní ochrany. Uvedl též, že soud otázku plnění povinností žalovaného plynoucích z péče řádného hospodáře měl posuzovat jako otázku předběžnou, což neučinil. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhová.
7. Žalovaný ve vyjádření k odvolání zejména uvedl, že je napadený rozsudek správný, že důvody uváděné žalobcem v odvolání, jsou tytéž, jaké byly v rámci nalézacího řízení již uplatněny a s nimiž se soud vypořádal správně. Uvedl, že pokud žalobce zpochybňuje věrohodnost svědka B., když poukazuje na odlišnost výpovědí tohoto svědka u nalézacího řízení a před soudem v trestní věci žalobce, je nutno dle zásady bezprostřednosti vycházet z výpovědi k věci před nalézacím soudem a dále je nezbytné vzít v úvahu, že v trestní věci svědek nebyl dotazován konkrétně na žalovaného, a jeho výpověď se týkala odlišných skutečností. Uvedl též, že jediná věta, které se v případě svědecké výpovědi svědka B. žalobce drží, je vytržena z kontextu a není zřejmé, v jaké souvislosti byla provedena, avšak i přes tato tvrzení se sám svědek na dotazy soudu k proběhlému trestnímu řízení vyjadřoval a zcela věrohodně vysvětlil, jak svá tvrzení míní či míní. Důvěryhodnost důkazu provedeného výslechem svědka B. soud posoudil správně. Co se týče námitek žalobce, že žalovaný nejednal s péčí řádného hospodáře, tuto námitku již žalobce uváděl v nalézacím řízení a žalovaný byl k tomuto dotázán soudem. Řádně vysvětlil, že o existenci závazku vědět nemohl, neboť tento vznikl činností žalobce, kdy žalobce „na černo“ obchodoval s použitými autobateriemi, což žalovaný nevěděl a tato činnost nebyla předmětem podnikání, rozhodnutí správního orgánu o uložení pokuty žalovaný nemohl zjistit, jelikož mu žalobce úmyslně neumožnil přístup k datovým schránkám společnosti. Navrhl potvrzení rozsudku.

8. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadený rozsudek podle § 212 a násl. o. s. ř. a dospěl k tomu, že odvolání je nedůvodné.
9. Ze spisu odvolací soud zjistil, že žalobce se žalobou domáhal na žalovaném zaplacení předmětné částky s tím, že účastníci byli společníky se stejným obchodním podílem a jednatelem společnosti, že v roce 2015 obchodní podíly oba úplatně převedli na M. B., že v čestném prohlášení vystaveném pro M. B. účastníci uvedli, že společnost nemá dluhy, úvěry ani jiné závazky, přestože oba věděli, že společnost dluží uloženou pokutu ve výši 20 000 Kč a související náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč, že žalobce byl v této souvislosti odsouzen a podle rozhodnutí nahradil poškozenému nabyvateli škodu ve výši 21 000 Kč, tvrdil, že má proto vůči žalovanému regresní nárok ve výši poloviny uhrazené škody. Žalovaný uvedl, že o vzniku závazku nevěděl, že na vedení společnosti neměl žádný vliv, že požadoval předložení účetnictví, což se nestalo, že čestné prohlášení nechal žalovaný žalobcem vyhotovit na svou žádost pro sebe a další i pro M. B., že závazek vznikl ze samostatného jednání žalobce. Soud zjistil, že účastníci byli společníky společnosti se stejným obchodním podílem a jednatelem společnosti, že převedli dne 21. 12. 2015 úplatně své obchodní podíly ve společnosti na nabyvatele M. B., že pouze žalobce vystavil čestné prohlášení, že společnost nemá dluhy, že žalobce byl shledán vinným a odsouzen za přečin podvodu spočívající v tom, že úmyslně v rámci úplatného převodu obchodních podílů společnosti utvrdil nabyvatele B., že společnost nemá žádné dluhy a vystavil mu o této skutečnosti čestné prohlášení a že byl uznán povinným zaplatit M. B. částku 21 000 Kč, což učinil Soud vyslechl svědka M. B., o okolnostech vystavení čestného prohlášení s odůvodněním, že je třeba, aby si v dané věci učinil závěr sám o této skutečnosti, a to na základě jím provedeného dokazování a svého hodnocení, přičemž zjistil uvedené skutečnosti. Soud dospěl k závěru, že je možno vyjít z uvedené svědecké výpovědi, když o její pravdivosti neměl pochyb, neboť svědek vypovídal spontánně a jeho z výpovědi učiněných v trestním řízení vyplývá, že tyto skutečnosti líčil shodně, když pouze u hlavního líčení uváděl, že jej o bezdlužnosti společnosti utvrzovali oba, avšak v přípravném řízení a v projednávané věci vypovídal, že žalovaný neměl o hospodaření přehled, proto si sám prohlášení od žalobce vyžádal. Soud učinil závěr, že žalovaný neporušil žádnou zákonem stanovenou povinnost a nemůže tak být stíhán povinností škodu nahradit a bylo-li v řízení prokázáno, že o existenci předmětného dluhu neměl žalovaný povědomí, je tento nárok žalobce v rozporu s dobrými mravy a se další zásadou, podle níž nikdo nesmí mít prospěch z toho, že sám porušuje právo. Soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
10. Odvolací soud se ztotožnil se zjištěními i závěry soudu prvního stupně.
11. Odvolací soud konstatoval, že soud správně vycházel z tvrzení žalobce obsaženého v žalobě, že m.j. oba účastníci své obchodní podíly úplatně převedli na M. B., že v čestném prohlášení vystaveném pro M. B. účastníci uvedli, že společnost nemá dluhy, úvěry ani jiné závazky, přestože oba věděli, že společnost dluží uloženou pokutu ve výši 20 000 Kč a související náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč, že žalobce byl v této souvislosti odsouzen a podle rozhodnutí nahradil poškozenému nabyvateli škodu ve výši 21 000 Kč a též z tvrzení žalovaného, že o vzniku závazku nevěděl, že na vedení společnosti neměl žádný vliv, že čestné prohlášení vyhotovil pouze žalobce, že čestné prohlášení nechal žalovaný žalobcem vyhotovit na svou žádost pro sebe a pro M. B., že závazek vznikl ze samostatného jednání žalobce, že o finančním stavu společnosti nebyl informován. Soud správně provedl dokazování důkazy, které byly navrženy na podporu uvedených tvrzení účastníků, a to v potřebném rozsahu, správně též provedl m.j. výslech svědka B., aby učinil své závěry z jeho výpovědi, když správně argumentoval, že odůvodnění uvedeného rozhodnutí vydaného v trestním řízení pro soud závazné není, skutkový stav věci zjistil soud v dostatečném rozsahu.
12. Odvolací soud konstatoval, že soud s ohledem na tvrzení žalobce, že v čestném prohlášení vystaveném pro M. B. oba účastníci uvedli, že společnost nemá dluhy, úvěry ani jiné závazky, přestože oba věděli, že společnost dluží uloženou pokutu ve výši 20 000 Kč a související náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč, správně sledoval v dané věci především to, zda předmětné čestné

prohlášení vystavil pro M. B. i žalovaný, či zda nechal žalobce toto prohlášení na svoji žádost vystavit pro žalovaného a M. B., neboť o finančním stavu společnosti nebyl informován, jak tvrdil žalovaný.

13. Soud zejména správně zjistil, že účastníci byli společníky společnosti se stejným obchodním podílem a jednatelem společnosti, že převedli úplatně své obchodní podíly ve společnosti na M. B., že žalobce vystavil čestné prohlášení, že společnost nemá dluhy, že žalobce byl shledán vinným a odsouzen za přečin podvodu spočívající v tom, že úmyslně při úplatném převodu svého obchodního podílu společnosti utvrdil nabyvatele podílu B., že společnost nemá žádné dluhy, tím, že mu vystavil o této skutečnosti čestné prohlášení, že mu byla současně uložena soudem povinnost zaplatit M. B. částku 21 000 Kč, představující dluh společnosti, kterou splnil. Co se týče ostatních zjištění, odvolací soud v dalším odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, neboť je správné.
14. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem, že je možno z uvedené výpovědi vycházet, že není třeba mít pochybnosti o její pravdivosti, když svědek dostatečně a jasně vysvětlil rozpor ve výpovědi před soudem v trestním řízení a předmětném řízení. Odvolací soud konstatoval, že svědek k rozporům ve výpovědích vypověděl, že jde jen o formulaci určité skutečnosti a že o skutečnostech vypovídal stejně v obou řízeních. Ztotožnil se se závěrem, že nebylo zjištěno, že žalovaný porušil povinnost vyplývající ze zákona.
15. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem, že pokud nebylo zjištěno, že žalovaný porušil svoji povinnosti, nelze žalovaného zavázat k úhradě předmětné částky.
16. Odvolací soud konstatoval, že podle § 2917 o. z., kdo je povinen k náhradě škody způsobené jinou osobou, má proti ní postih.
17. Odvolací soud učinil závěr, že danou věc je třeba posoudit podle uvedeného ustanovení. Odvolací soud uzavřel, že pokud nebylo zjištěno porušení povinnosti žalovaným, představující jeden z předpokladů vzniku práva na náhradu škody, nelze dospět k závěru, že žalovaný způsobil škodu ve smyslu uvedeného ustanovení, a proto žalobce nemá postih představující jím uplatněný nárok vůči žalovanému.
18. Na základě uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
19. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř. tak, že úspěšnému žalovanému přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení. Žalovaný vykonal před soudem odvolacím 2 úkony právní služby spočívající ve vyjádření k odvolání, účasti na jednání, přičemž mu náleží odměna za 2 úkony právní služby ve výši 2 x Kč 1 540, dále 2 režijní paušály po 300 Kč, cestovné 508 Kč, celkem tedy 4 188 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Praha 27. srpna 2020

JUDr. Milada Uhlířová v. r.
předsedkyně senátu